

Beslut

Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
Att: Verkställande direktören

FI dnr 26-994

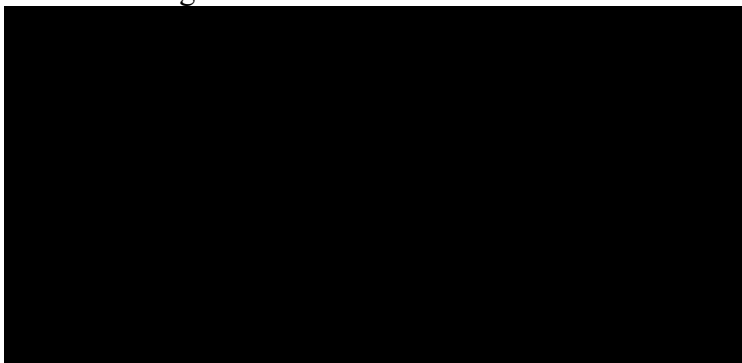
Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Sveavägen 44]
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

*Kopia till Styrelseordförande, Chief Risk Officer, Chief Financial Officer
och Head of Group Compliance*

Föreläggande om att vidta åtgärder

Finansinspektionens beslut (att meddelas den 14
oktober 2026 kl. 7.00)

1. Finansinspektionen förelägger Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (SEB eller banken), org.nr. 502032-9081, att på individuell nivå och i dess konsoliderade situation, från och med den 31 december 2026 tillämpa de begränsningar i sina interna metoder vid beräkning av kapitalbaskraven som anges i punkt 2.
2. För exponeringar som omfattas av tillämpningsområdet för de interna metoderna för beräkning av sannolikhet för fallissemang (PD-modeller) som anges i a–i ska det riskvägda exponeringsbeloppet, beräknat före tillämpning av faktorn i artikel 501 i tillsynsförordningen¹, för var och en av modellerna lägst uppgå till den i respektive punkt angivna andelen av det riskvägda exponeringsbelopp som skulle ha gällt för samma exponeringar enligt schablonmetoden i del tre avdelning II kapitel 2 i samma förordning.

3. SEB ska när banken inför begränsningarna enligt punkterna 1 och 2, och därefter för varje kvartal, lämna uppgifter till Finansinspektionen om hur

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

begränsningarna har fördelats per exponering och exponeringsklass. SEB ska lämna uppgifterna i samband med bankens kvartalsvisa riskgenomgångar med Finansinspektionen.

4. Punkterna 1–3 gäller tills Finansinspektionen har meddelat banken ett beslut som ändrar eller upphäver detta beslut.

(5 kap. 2 § lagen [2014:968] om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag)

5. Detta beslut ska gälla omedelbart.

(11 kap. 1 § lagen [2014:968] om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag)

Hur man överklagar, se *bilaga 2*.

Sammanfattning

Banker och andra institut som omfattas av tillsynsförordningen² omfattas av regler om hur mycket eget kapital de minst behöver ha, så kallade kapitalbaskrav. Det övergripande syftet med kapitalbaskraven är att se till att bankerna har tillräckligt med eget kapital i förhållande till de risker de tar, så att de kan absorbera förluster utan att få ekonomiska problem som kan få negativa effekter för bankens kunder och övriga aktörer i det finansiella systemet.

Bankerna kan beräkna sina riskvägda exponeringsbelopp, och därmed sina kapitalbaskrav, med hjälp av antingen schablonmetoder eller interna metoder. Schablonmetoderna innebär att institutet använder fasta och i förordningen reglerade parametrar. De interna metoderna, som ska godkännas av de behöriga myndigheterna, gör det möjligt för instituten att i stället själva skatta de parametrar som krävs för att beräkna kapitalbaskraven. För att få använda interna metoder för att beräkna sina kapitalbaskrav för kreditrisk, ska ett institut uppfylla kraven som anges i avdelning II, kapitel 3 i tillsynsförordningen.

Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB) har sedan 2007 tillstånd att använda interna metoder för att beräkna sina riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisker.

Finansinspektionen har granskat hur SEB uppfyller kraven på interna metoder enligt 5 kap. lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Granskningen omfattar bankens interna metoder (modeller) för beräkning av sannolikheten för fallissemang (probability of default, PD) för företagsexponeringar och alla andra exponeringar som inte är exponeringar mot hushåll eller offentlig sektor. PD-modellerna är en del av bankens interna

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

metod för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisker. Granskningen har omfattat de PD-modeller som används inom SEB-koncernen men inte de modeller vars användning är avgränsade till Baltikum.

Granskningen har fokuserat på de delmoment som bedöms vara mest centrala för PD-modellernas förmåga att skatta risk och är därmed inte uttömmande.

Finansinspektionen har i granskningen identifierat väsentliga brister som gäller bankens regelefterlevnad inom sex områden: (i) modelltilldelning, (ii) riskdifferentiering, (iii) riskklassificeringsprocess, (iv), riskkvantifiering, (v) justeringar och försiktighetsmarginaler samt (vi) översyn av estimat.

Finansinspektionen bedömer att de identifierade bristerna innebär att de granskade modellerna varken har skapat förutsättningar för en ändamålsenlig bedömning av gäldenärens egenskaper, en ändamålsenlig riskdifferentiering eller korrekta och konsekventa kvantitativa riskskattningar. Enligt inspektionen finns det dessutom genomgående brister när det gäller hur banken har dokumenterat PD-modellerna och motiven för deras utformning. Därför bedöms bristerna i modellerna vara av sådan art och omfattning att banken inte uppfyller tillsynsförordningens grundläggande krav för användning av interna kreditriskmetoder (artikel 144.1 a och e i tillsynsförordningen). Enligt Finansinspektionen har bristerna betydande påverkan på bankens och gruppens riskidentifiering och risktäckning.

Redan i översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) 2023 fastslog Finansinspektionen att modellerna som inspektionen nu har granskat hade sådana brister att banken inte uppnådde de grundläggande kraven för användning av interna kreditriskmetoder, och att banken på grund av dessa brister ska uppfylla ett särskilt kapitalbaskrav. Den nu genomförda granskningen visar att bristerna kvarstår och att de är mer omfattande och genomgripande än vad som konstaterades i den mer begränsade granskningen inom ramen för ÖUP 2023.

Det är därför nödvändigt att vidta tillsynsåtgärder för att minska följderna av de väsentliga brister som inspektionen har identifierat. Med beaktande av bankens åtgärdsprogram framstår ett kapitaltillägg som säkerställer att bankens kapitalbaskrav ökar, men som inte fullt ut motsvarar kapitalbaskraven enligt schablonmetoden, som en nödvändig och proportionerlig åtgärd. En sådan åtgärd minskar också risken för att SEB ges en otillbörlig konkurrensfördel i förhållande till andra aktörer på marknaden till dess att bristerna har åtgärdats.

Finansinspektionen beslutar därför att banken, för de exponeringar som omfattas av de granskade PD-modellerna, ska tillämpa ett riskviktsgolv på modellnivå som utifrån ett genomsnitt av de granskade modellerna uppgår till ■■■ procent av det riskexponeringsbelopp som skulle ha gällt för samma exponeringar enligt schablonmetoden i tillsynsförordningen. Golvets fördelas proportionerligt mellan modellerna utifrån de riskvikter som modellerna genererade per den 30 juni 2026. Finansinspektionen kommer, i tät dialog med SEB, att noga följa bankens arbete med att åtgärda bristerna.

1 Ärendet

Finansinspektionen har, enligt 5 kap. 1 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag (tillsynslagen), granskat Skandinaviska Enskilda Banken AB:s (SEB) interna metod för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisker utifrån tillämpliga regelverkskrav (artiklarna 92–386 i tillsynsförordningen³). Inspektionen aviserade banken om granskningen den 9 januari 2026.

Granskningen har omfattat de riskklassificeringssystem som banken använder som modeller för skattning av sannolikhet för fallissemang (probability of default, PD). Den har omfattat de PD-modeller som banken använder för företagsexponeringar och alla andra exponeringar som inte är exponeringar mot hushåll eller offentlig sektor. Granskningen har omfattat de PD-modeller som SEB-koncernen använder men inte de modeller som är avgränsade till Baltikum.

SEB kom under 2022 in med en sådan åtgärdsplan som avses i artikel 146 i tillsynsförordningen till Finansinspektionen. Åtgärdsplanen avsåg brister i de nu granskade PD-modellerna. Finansinspektionen genomförde därefter en granskning av PD-modellerna inom ramen för Finansinspektionens årliga process för översyn och utvärdering (ÖUP), och beslutade 2023, bland annat med beaktande av bankens åtgärdsplan, om ett särskilt kapitalbaskrav enligt 2 kap. 1 § tillsynslagen (FI dnr 23-49). Detta beslut upprepades i allt väsentligt i ÖUP för 2024–2026 (FI dnr 24-472, FI dnr 25-976 och FI dnr 26-629). I juni 2024 kom SEB in med ansökningar om att genomföra väsentliga förändringar i de nu granskade modellerna i syfte att rätta till bristerna. Dessa ansökningar återkallades dock av banken i april 2026. Banken har bland annat vid ett möte den 18 november 2025 och skriftligen den 15 juni 2026 redovisat för Finansinspektionen sitt nya program för att åtgärda bristerna i de nu granskade PD-modellerna (IRB Roadmap). Enligt banken ska programmet åtgärda samtliga identifierade modellbrister.

Finansinspektionen har i den nu aktuella granskningen fokuserat på de delmoment i bankens PD-modeller som är centrala för modellernas förmåga att skatta risk och som redogörs för nedan. Granskningen omfattar inte samtliga delar som bankens interna modeller innehåller eller är skyldiga att innehålla. Den omfattar heller inte samtliga de områden som var föremål för granskning inom ramen för Europeiska centralbankens (ECB) Internal Models Investigation (IMI) [REDACTED] i SEB:s baltiska dotterbolag.

Granskningen är baserad på material som Finansinspektionen tagit del av i den löpande tillsynen, delvis inom ramen för det gränsöverskridande samarbetet mellan tillsynsmyndigheter i de länder där banken är verksam, men även på material som banken har skickat till inspektionen inom ramen för denna

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012.

granskning. Materialet inbegriper de iakttagelser och bedömningar som ECB har gjort i sin IMI som avser koncernens baltiska verksamhet och en av Finansinspektionen begärd självutvärdering av överförbarheten av iakttagelserna och bedömningarna i ECB:s IMI på de PD-modeller som används i hela gruppen (FI Dnr 25-27231). Utöver detta har Finansinspektionen beaktat information som framkommit vid möten med banken.

Finansinspektionen har redovisat sina preliminära iakttagelser och bedömningar i en begäran om yttrande den 17 april 2026. SEB har den 29 maj 2026 yttrat sig över inspektionens preliminära iakttagelser och bedömningar. Därefter har ytterligare skriftväxling och möten mellan SEB och Finansinspektionen ägt rum inom ramen för ärendet.

2 Utgångspunkter

2.1 Allmänt om regelverket

De centrala delarna av kapitaltäckningsregelverket för kreditinstitut benämns pelare 1 och pelare 2 och innehåller olika slags krav på kapitaltäckning. Det så kallade minimikravet för kapitaltäckning i pelare 1 följer av tillsynsförordningen. Det omfattar bland annat ett riskbaserat minimikapitalkrav för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker.

Tillsynsförordningen gör det möjligt för institut att beräkna sina minimikapitalkrav med hjälp av antingen schablonmetoder eller interna metoder. Schablonmetoderna innebär att fasta och i förordningen reglerade parametrar används. De interna metoderna, som ska godkännas av de behöriga myndigheterna, gör det möjligt för instituten att i stället själva skatta de parametrar som krävs för att beräkna kapitalbaskraven. Jämfört med kapitalbaskrav som beräknas med hjälp av schablonmetoder ger interna metoder i genomsnitt lägre kapitalbaskrav för samma exponeringar.

Ett institut ska för att få använda interna metoder för att beräkna sina riskvägda exponeringsbelopp, och därmed kapitalbaskrav, för kreditrisk uppfylla de krav som anges i avdelning II, kapitel 3 i tillsynsförordningen.

Pelare 2 är samlingsnamnet för dels de regler som styr kreditinstitutens egen kapitalutvärdering, dels Finansinspektionens ÖUP. I den processen gör Finansinspektionen en bedömning av institutets risker (utöver de som täcks i pelare 1) och fastställer om och i vilken utsträckning institutet behöver hålla ytterligare kapital för att täcka dessa risker (2 kap. tillsynslagen).

2.2 Övergripande om de modeller som är föremål för granskning

En övergripande beskrivning av bankens interna metoder som är föremål för granskning framgår *bilaga 1*.

3 Finansinspektionens iakttagelser och bedömningar

3.1 Granskningens omfattning och övergripande om bankens inställning

Som nämns i avsnitt 1, har Finansinspektionen i granskningen fokuserat på de delmoment som bedöms vara mest centrala för metodernas förmåga att skatta risk. Granskningen som redogörs för i avsnitten 3.2–3.7 avser

- den metod för modelltilldelning som banken använder för att välja vilken modell som ska tillämpas för respektive motpart,
- bankens metod för riskdifferentiering, det vill säga hur banken har utformat rangordningsmetoderna,
- hur banken tillämpar rangordningsmetoderna i sin riskklassificeringsprocess,
- bankens metoder för riskkvantifiering, det vill säga hur banken beräknar det PD-estimat som respektive riskklass ska förknippas med,
- bankens metoder för att genomföra lämpliga justeringar och införa försiktighetsmarginaler kopplade till PD-estimaten, samt
- bankens metoder för att utvärdera sina PD-estimat.

I avsnitt 3.8 redogör Finansinspektionen för sin sammantagna bedömning.

SEB har framfört vissa övergripande och återkommande synpunkter i ärendet. I stället för att behandla synpunkterna i varje enskilt avsnitt där de förekommer redogör Finansinspektionen i det följande för sin bedömning av dem.

Banken anför att flera av de identifierade bristerna har sin förklaring i att befintliga, äldre modeller har granskats med utgångspunkt i uppdaterade regelverk. Finansinspektionen får med anledning av det framhålla att det är varje banks ansvar att se till att den följer gällande regelkrav, även när de uppdateras. Att de aktuella modellerna bedömdes uppfylla kraven när de ursprungligen godkändes påverkar därför inte inspektionens bedömning av huruvida modellerna uppfyller nu gällande regelverkskrav. Banken anför vidare att den har vidtagit åtgärder för att rätta till flera av de identifierade bristerna genom att ansöka hos Finansinspektionen om att få genomföra väsentliga modelländringar. Inspektionen konstaterar i det sammanhanget att banken har återkallat sina ansökningar om att genomföra väsentliga modelländringar. Det har banken gjort bland annat efter att ECB har kommunicerat sina iakttagelser och bedömningar som avser de motsvarande ansökningar som avsåg bankens baltiska verksamhet. Banken har i en självutvärdering konstaterat att ECB:s iakttagelser och bedömningar i hög grad är överförbara på de ansökningar som banken har lämnat in till Finansinspektionen. Det finns därmed inte skäl att beakta dessa återkallade ansökningar vid bedömningen av huruvida bankens modeller uppfyller gällande regelverkskrav.

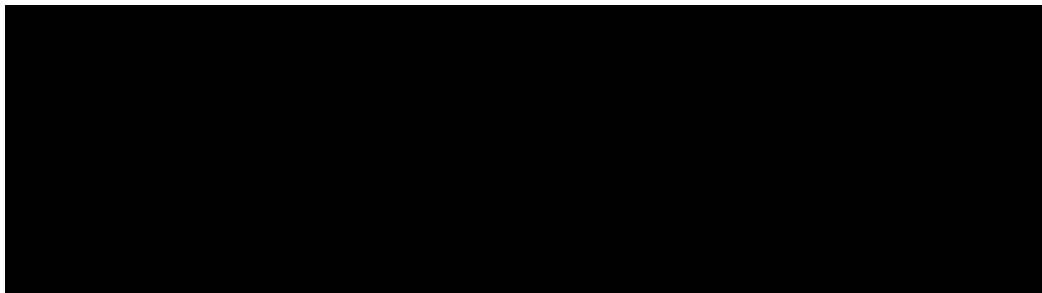
SEB påpekar vidare att flera av de brister som Finansinspektionen har identifierat i ärendet överlappar med de brister som inspektionen redan har lagt till grund för beslut om särskilda kapitalbaskrav inom ramen för ÖUP för 2023,

2024 och 2025. Finansinspektionen konstaterar i denna del att inspektionen löpande och åtminstone vart tredje år ska granska hur ett kreditinstitut uppfyller kraven på interna metoder (5 kap. 1 § tillsynslagen). Det faktum att modellerna har granskats tidigare hindrar därför inte inspektionen från att genomföra en förnyad granskning. Hur de tillsynsåtgärder som inspektionen har vidtagit inom ramen för ÖUP påverkar valet av tillsynsåtgärd i detta ärende framgår av avsnitt 4.

Banken påpekar även att bankens modeller har varit föremål för interna valideringsprocesser som har genomförts enligt ett valideringsramverk som är godkänt av Finansinspektionen, och att valideringen har uppvisat godtagbara resultat. Finansinspektionen vill i denna del framhålla att den granskning av bankens metoder som Finansinspektionen ska genomföra enligt tillsynslagen, förutsätter att inspektionen gör en egen bedömning av hur modellerna kan förenas med gällande regelkrav. Att bankens valideringsfunktion inte har identifierat motsvarande brister påverkar inte inspektionens bedömning.

3.2 Exponeringars modelltilldelning

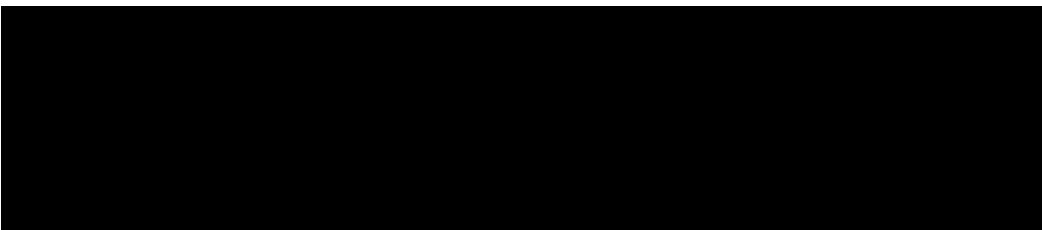
Finansinspektionen har i denna del av granskningen utgått från bestämmelserna i artiklarna 169.1 och 2 i tillsynsförordningen och artikel 24.1 a i den delegerade förordningen 2022/439⁴.

En närmare beskrivning av tillämpliga bestämmelser, Finansinspektionens iakttagelser och bedömning samt bankens inställning finns i *bilaga 1*.

3.3 Riskdifferentiering

Finansinspektionen har i denna del av granskningen utgått från bestämmelserna i artikel 174 i tillsynsförordningen samt artiklarna 38 a, 38 c och 40 a–c i den delegerade förordningen 2022/439.

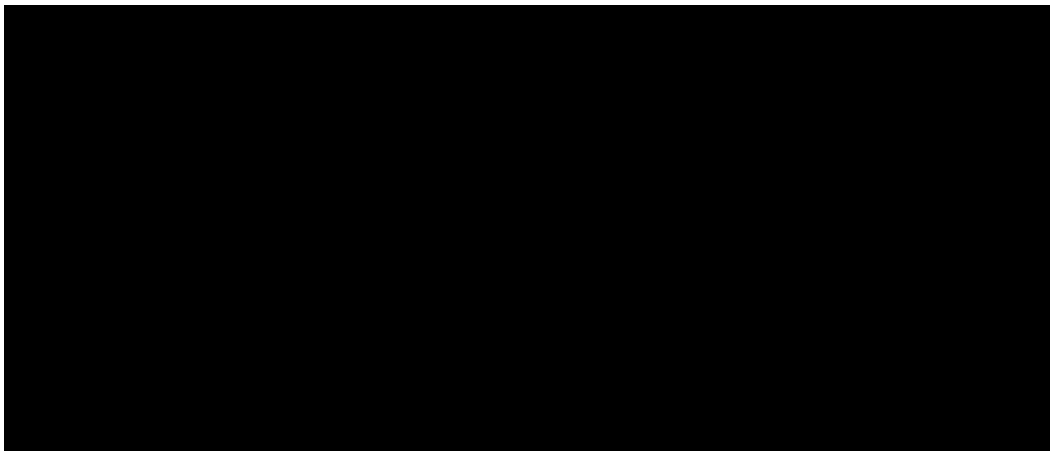
⁴ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/439 av den 20 oktober 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 med avseende på tekniska tillsynsstandarder för specificering av den bedömningsmetod som behöriga myndigheter ska följa när de bedömer huruvida kreditinstitut och investeringsföretag uppfyller kraven när det gäller att använda internmetoden.

En närmare beskrivning av tillämpliga bestämmelser, Finansinspektionens iakttagelser och bedömning samt bankens inställning finns i *bilaga 1*.

3.4 Process för riskklassificering

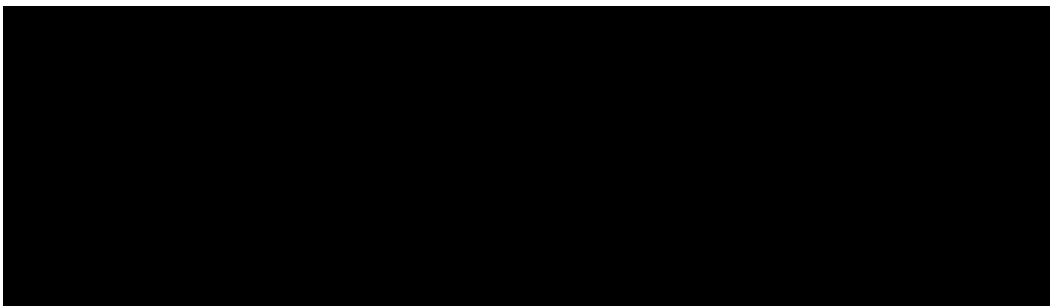
Finansinspektionen har i denna del av granskningen utgått från bestämmelserna i artiklarna 171.1, 172.3 och 174 d–e i tillsynsförordningen samt artikel 24 i den delegerade förordningen 2022/439.

En närmare beskrivning av tillämpliga bestämmelser, Finansinspektionens iakttagelser och bedömning samt bankens inställning finns i *bilaga 1*.

3.5 Riskkvantifiering

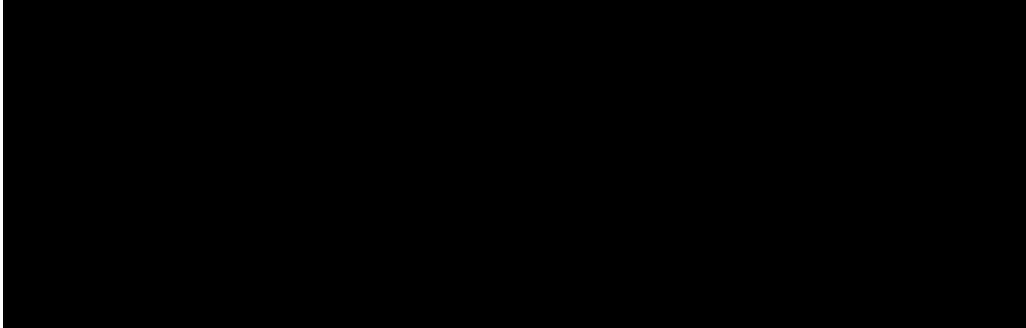
Finansinspektionen har i denna del av granskningen utgått från bestämmelserna i artiklarna 4.1 punkt 78, 144.1 e, 175.4 a, 179.1, 180 och 185 a i tillsynsförordningen samt artiklarna 31, 42 och 46 i den delegerade förordningen 2022/439.

En närmare beskrivning av tillämpliga bestämmelser, Finansinspektionens iakttagelser och bedömning samt bankens inställning finns i *bilaga 1*.

3.6 Ramverk för lämpliga justeringar och försiktighetsmarginaler

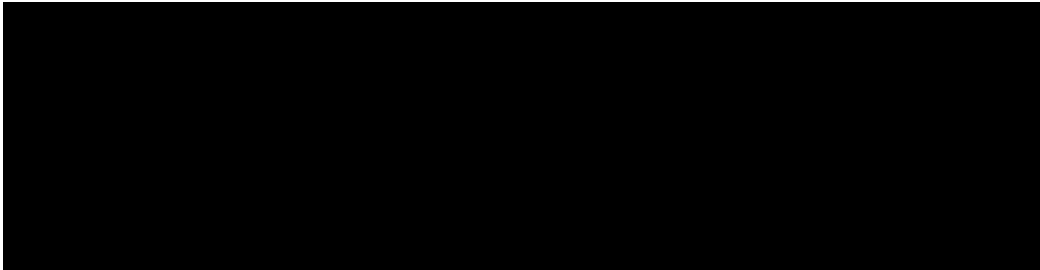
Finansinspektionen har i denna del av granskningen utgått från bestämmelserna i artikel 179.1 f i tillsynsförordningen.

En närmare beskrivning av tillämpliga bestämmelser, Finansinspektionens iakttagelser och bedömning samt bankens inställning finns i *bilaga 1*.

3.7 Översyn av estimat

Finansinspektionen har i denna del av granskningen utgått från bestämmelserna i artikel 179.1 c i tillsynsförordningen samt artikel 43 i den delegerade förordningen 2022/439.

En närmare beskrivning av tillämpliga bestämmelser, Finansinspektionens iakttagelser och bedömning samt bankens inställning finns i *bilaga 1*.

3.8 Sammantagen bedömning

Finansinspektionen bedömer sammantaget att SEB:s samtliga PD-modeller för exponeringar som inte är exponeringar mot hushåll eller offentlig sektor, har betydande brister i förhållande till gällande regelkrav. Inspektionen har i granskningen fokuserat på de delmoment som bedöms vara mest centrala för metodernas förmåga att skatta risk. Även om granskningen inte är uttömmande visar den på grundläggande brister när det gäller modelltilldelning, riskdifferentiering, riskklassificering, riskkvantifiering, ramverk för lämpliga justeringar och försiktighetsmarginaler samt översyn av estimat.

Enligt Finansinspektionen innebär dessa brister att de granskade modellerna varken skapat förutsättningar för en ändamålsenlig bedömning av gäldenärens egenskaper, en ändamålsenlig riskdifferentiering eller korrekta och konsekventa kvantitativa riskskattningar. Det finns enligt inspektionen dessutom genomgående brister när det gäller hur banken har dokumenterat PD-

modellerna och motiven för deras utformning. Därför bedöms bristerna i modellerna vara av sådan art och omfattning att banken inte uppfyller de grundläggande kraven för att använda interna kreditriskmetoder (artikel 144.1 a och e i tillsynsförordningen). Finansinspektionen bedömer att bristernas omfattning medför att det inte är möjligt att förlita sig på modellernas utfall samt att bristerna har väsentlig påverkan på bankens och gruppens riskidentifiering och risktäckning, vilket kan medföra förvrängda kapitalkravsberäkningar.

4 Överväganden om tillsynsåtgärd

4.1 SEB:s inställning

SEB instämmer i att det föreligger brister som banken behöver åtgärda för att fullt ut uppfylla tillämpliga regelverkskrav och tillsynsförväntningar. Enligt SEB har de identifierade bristerna dock inte medfört någon underskattning av kapitalbaskraven eller någon brist i den övergripande tillförlitligheten i bankens riskmätning. Banken anför vidare att en stor del av bristerna redan tidigare har föranlett tillsynsåtgärder i form av kapitalpåslag, och att en ytterligare tillsynsåtgärd i form av kapitalpåslag inte står i proportion till den faktiska riskbilden. SEB framhåller att banken har tagit fram ett omfattande och konkret åtgärdsprogram för att uppnå full regelefterlevnad, samt att banken har investerat betydande resurser och sedan en tid arbetar utifrån detta åtgärdsprogram. Enligt SEB bör Finansinspektionens tillsynsåtgärd därför vara inriktad på att säkerställa efterlevnaden av det programmet genom att ålägga banken att komma in med en åtgärdsplan enligt 5 kap. 3 § tillsynslagen. Om inspektionen ändå överväger en tillsynsåtgärd i form av ytterligare kapitalpåslag, bör detta enligt banken vara begränsat till nya och väsentliga brister som inte redan har beaktats i tidigare tillsynsåtgärder. Enligt SEB behöver storleken på ett kapitalpåslag baseras på en bedömning av i vilken utsträckning de identifierade bristerna medför en underskattning av kapitalbaskraven.

4.2 Utgångspunkter för bedömningen

Om Finansinspektionen vid en granskning enligt 5 kap. tillsynslagen finner att en banks interna metoder har brister ger lagen ett antal möjligheter och skyldigheter för inspektionen att agera. Exempelvis framgår av 5 kap. 2 § tillsynslagen att Finansinspektionen, om det framkommer att ett kreditinstituts interna metoder har väsentliga brister i fråga om att identifiera risker, ska se till att institutet åtgärdar bristerna eller vidtar nödvändiga åtgärder för att minska följderna av dem. Nödvändiga åtgärder för att minska följderna av bristerna kan exempelvis bestå i att införa högre multiplikationsfaktorer eller införa kapitaltillägg, eller vidta andra lämpliga effektiva åtgärder (prop. 2013/14:228 s. 277).

Vidare anges i 5 kap. 3 och 4 §§ att inspektionen, om ett kreditinstitut som beviljats tillstånd att använda sig av en intern metod inte längre uppfyller kraven för användning av metoden, ska kräva att institutet visar att följderna av

att kraven inte uppfylls är obetydliga, eller presenterar en åtgärdsplan för att i god tid åter uppfylla kraven och ange en tid inom vilken planen ska genomföras. Tillämpningsområdet för dessa bestämmelser är bredare än för 5 kap. 2 § och förutsätter inte att bristerna är vare sig *väsentliga* eller att de avser modellernas förmåga att *identifiera risker*. Om inspektionen bedömer det vara osannolikt att den åtgärdsplan som presenteras leder till att kraven kommer att uppfyllas eller om tidsfristen för att genomföra den inte är tillfredsställande, ska Finansinspektionen kräva förbättringar av planen. Om inspektionen bedömer det vara osannolikt att kreditinstitutet inom en lämplig tidsfrist åter kommer att uppfylla tillämpliga krav eller om institutet inte på ett tillfredsställande sätt visar att följderna av konstaterade brister är obetydliga, ska tillståndet att använda sig av metoden antingen återkallas eller begränsas till områden där kraven kan uppfyllas inom en lämplig tidsfrist.

Därtill kommer att ett institut enligt artikel 146 i tillsynsförordningen har en skyldighet att, om det inte längre uppfyller kraven i del II, kapitel 6 i tillsynsförordningen, antingen redovisa en plan som den behöriga myndigheten finner tillfredsställande för hur det inom skälig tid åter ska kunna uppfylla kraven och genomföra denna plan inom en tid som det kommer överens om med den behöriga myndigheten, eller på ett tillfredsställande sätt kunna visa för den behöriga myndigheten att effekten av den bristande efterlevnaden är oväsentlig. Bestämmelserna i 5 kap. 3 § tillsynslagen och artikel 146 i tillsynsförordning överlappar alltså varandra och har samma syfte.

Enligt 2 kap. 1 § tillsynslagen ska Finansinspektionen besluta att ett kreditinstitut, utöver den kapitalbas som krävs enligt tillsynsförordningen, ska uppfylla ett särskilt kapitalbaskrav (så kallat pelare 2-påslag) bland annat om det är nödvändigt för att täcka risker som ett institut är eller kan bli exponerat för. I förarbetena anges att bestämmelsen bland annat motsvarar den situation som avses i artikel 104a.1 d i kapitaltäckningsdirektivet, det vill säga när den utvärdering som genomförs i enlighet med artikel 101.4 i direktivet (som genomförts i svensk rätt genom 5 kap. 3 och 4 §§ tillsynslagen) visar att en bristande efterlevnad av kraven för tillämpningen av den tillåtna metoden sannolikt kommer att leda till ett otillräckligt kapitalbaskrav.⁵ Enligt Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) och stresstester för tillsynsändamål (EBA/GL/2022/03) bör ett sådant särskilt kapitalbaskrav för modellbrister fastställas som en interimistisk åtgärd om det bedöms lämpligare än andra tillsynsåtgärder och endast om det inte är möjligt att åtgärda dem inom ramen för kapitalbaskraven inom pelare 1 genom andra tillsynsåtgärder, såsom att kräva att instituten anpassar sina modeller eller tillämpar en lämplig försiktighetsmarginal på sina skattningar.

SEB har förordat att Finansinspektionen med stöd av 5 kap 3 § ska förelägga banken att komma in med en åtgärdsplan. Banken har även gjort gällande att en förutsättning för att Finansinspektionen ska kunna förelägga banken att vidta nödvändiga åtgärder för att minska följderna av bristerna enligt 5 kap. 2 § är att inspektionen har fastställt att och i vilken utsträckning som bristerna leder till en faktisk underskattning av kapitalbaskraven.

⁵ Prop. 2020/21:36 s 173.

Mot denna bakgrund vill Finansinspektionen inledningsvis ge en bild av vilka tillsynsåtgärder inspektionen bedömer att myndigheten kan använda i det aktuella ärendet.

När det gäller 5 kap. 2 § tillsynslagen anges i förarbetena att den skyldighet att vidta tillsynsåtgärder som anges i bestämmelsen aktualiseras i fall där betydande brister i risktäckningen uppdagas i ett instituts interna metoder (prop. 2013/14:228 s. 277, jfr även artikel 101.1 i kapitaltäckningsdirektivet). Med brister i fråga om att identifiera risker avses alltså detsamma som brister i risktäckning. Inget av dessa båda begrepp har närmare definierats i förarbetena till bestämmelserna i 5 kap. tillsynslagen. Enligt Finansinspektionen måste dock begreppen tolkas i ljuset av syftet med interna metoder och den rättsliga kontext som omgärdar dessa. Genom ett tillstånd att använda internmetoden för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för kreditrisk (del II, kapitel 3 i tillsynsförordningen) ges institutet rätt att med intern riskklassificering värdera kreditrisk, tilldela riskklasser samt kvantifiera fallissemangs- och förlustestimater för exponeringar i syfte att beräkna sina riskvägda exponeringsbelopp. Det handlar alltså om en rätt att genom en egen metod, i stället för den schabloniserade metod som anges i tillsynsförordningen, identifiera hur den risk som institutets exponeringar utgör ska kvantifieras vid beräkningen av institutets kapitalbaskrav för kreditrisk. Kraven som anges i del II, kapitel 3 i tillsynsförordningen syftar till att säkerställa att institutens interna metoder har förutsättningar att på ett ändamålsenligt sätt identifiera denna risk. Om ett instituts interna metoder inte uppfyller kraven i det kapitlet i tillsynsförordningen utgör det därmed som utgångspunkt en brist i fråga om att identifiera risker enligt 5 kap. 2 § tillsynslagen. Som framgår av avsnitt 3 bedömer Finansinspektionen att SEB:s samtliga interna metoder för bedömning av fallissemangsrisk (PD-modeller) som avser exponeringar som inte är exponeringar mot hushåll eller offentlig sektor, har brister i förhållande till gällande regelkrav.

Finansinspektionen ska vidta tillsynsåtgärder enligt 5 kap. 2 § tillsynslagen om de identifierade bristerna i fråga om att identifiera risker är *väsentliga*. I förarbetena (prop. 2013/14:228 s. 277) anges att brister i risktäckningen ska vara *betydande* (jfr även artikel 101.1 i kapitaltäckningsdirektivet). Det betyder alltså att inspektionen inte ska vidta tillsynsåtgärder enligt paragrafen när det handlar om oväsentliga eller obetydliga brister. Enligt Finansinspektionen är det effekten av bristen som i så fall ska vara oväsentlig (jfr prop. 2006/07:5, s. 223). Som framgår av avsnitt 3.8 bedömer Finansinspektionen att bristerna i de granskade PD-modellerna är betydande och att de medför att modellerna varken ger förutsättningar för en ändamålsenlig bedömning av gäldenärens egenskaper, en ändamålsenlig riskdifferentiering eller korrekta och konsekventa kvantitativa riskskattningar. Av detta följer att de identifierade bristerna inte kan bedömas som annat än väsentliga i den mening som avses i 5 kap. 2 § tillsynslagen.

Som nämns ovan gör SEB gällande att det endast kan bli aktuellt att besluta om ett kapitalpåslag enligt 5 kap. 2 § tillsynslagen om Finansinspektionen har fastställt att och i vilken utsträckning som bristerna leder till en faktisk underskattning av kapitalbaskraven. Finansinspektionen delar inte den

uppfattningen. Enligt inspektionen innebär en sådan tolkning som banken förordar att bestämmelsen i princip inte skulle gå att tillämpa när bristerna i de interna metoderna är så omfattande och genomgripande som i förevarande fall, eftersom det i sådana fall i regel inte är möjligt att fastställa hur modellernas utfall förhåller sig till utfallen av motsvarande modeller som saknar de identifierade bristerna. Det finns inte heller något i bestämmelsen som antyder att ett sådant fastställt förhållande krävs (jfr 5 kap. 6 § tillsynslagen som enligt sin lydelse endast kan tillämpas i situationer då inspektionen klart kan fastställa att institutets metoder leder till en underskattning av kapitalbaskraven). Enligt Finansinspektionen är det tillräckligt att modellerna är behäftade med väsentliga brister i fråga om att identifiera risk för att det ska finnas förutsättningar för att kräva att banken vidtar nödvändiga åtgärder för att minska följderna av bristerna.

Sammantaget bedömer således Finansinspektionen att det, utöver de möjligheter som ges enligt 5 kap. 3 och 4 §§ tillsynslagen, finns förutsättningar att vidta tillsynsåtgärder enligt 5 kap. 2 § med anledning av bristerna i de granskade PD-modellerna.

4.3 Val av tillsynsåtgärd

4.3.1 Tillsynsåtgärder är nödvändiga för att minska följderna av bristerna

SEB anger i sitt program för att åtgärda modellbristerna (IRB Roadmap) att banken avser att komma in med ansökningar om att genomföra nödvändiga förändringar i modellerna först under [REDACTED] respektive [REDACTED]. Därefter behöver Finansinspektionen med beaktande av kraven på skyndsam och rättssäker handläggning granska om de ändrade modellerna uppfyller kraven i tillsynsförordningen innan ändringarna, under förutsättning att inspektionen kan godkänna dem, ska implementeras. Finansinspektionen konstaterar att de identifierade bristerna – även om banken åtgärdar bristerna i enlighet med bankens åtgärdsprogram – därmed kommer att bestå under en relativt lång period framöver. Till detta kommer att det under en längre tid har varit känt för banken att modellerna har varit behäftade med brister utan att dessa har åtgärdats. Enligt Finansinspektionen finns det därför skäl att vidta åtgärder som kan minska följderna av modellernas brister till dess att bristerna är åtgärdade och modellerna är godkända av inspektionen.

Ett övergripande syfte med de åtgärder som 5 kap. 2 § tillsynslagen tar sikte på är att minska risken för att bristerna leder till otillräckliga kapitalbaskrav. I sammanhanget bör även beaktas att ett institut genom att använda interna metoder för beräkningen av kapitalbaskraven typiskt sett erhåller kapitalkravsmässiga fördelar som inte står till förfogande för institut som använder schablonmetoden. En tillsynsåtgärd mot ett institut som tillämpar interna metoder utan att efterleva kraven bidrar därför även till att upprätthålla likvärdiga konkurrensförutsättningar på marknaden. Till detta kommer att bristerna avser interna metoder som tillämpas för att beräkna kapitalbaskraven i pelare 1 vilket – i linje med det som anges i EBA:s riktlinjer – talar för att

bristerna bör hanteras i pelare 1, det vill säga genom sådana åtgärder som inspektionen kan besluta om enligt 5 kap. 2 § tillsynslagen snarare än i pelare 2 genom ett särskilt kapitalbaskrav enligt 2 kap. 1 § tillsynslagen.

SEB har presenterat ett program för att åtgärda samtliga brister som har identifierats i de nu granskade modellerna. Programmet framstår som trovärdigt. Finansinspektionen bedömer därför, till skillnad från vad SEB anför, att ett föreläggande om att banken ska inkomma med en ny åtgärdsplan inte skulle fylla någon större praktisk funktion. Mot bakgrund av det som anförts ovan är det inte heller tillräckligt att kräva att SEB åtgärdar bristerna. Bristernas omfattning och betydelse för modellernas tillförlitlighet gör i stället att det är nödvändigt att med stöd av 5 kap. 2 § tillsynslagen kräva att banken vidtar åtgärder för att, till dess att bristerna har rättats till, minska följderna av dem.

4.3.2 Tillsynsåtgärden bör bestå i ett krav på att införa ett kapitaltillägg

I Finansinspektionens ÖUP-beslut från 2023, som i allt väsentligt har upprepats 2024–2026, beaktade inspektionen i bedömningen av det särskilda kapitalbaskravets storlek *vissa* brister i modellerna och deras betydelse för internmetodens tillförlitlighet och därmed hur stor sannolikheten var för att de bristfälliga modellerna skulle leda till otillräckliga kapitalbaskrav. Inspektionen beaktade även behovet av att bristerna åtgärdas skyndsamt. Finansinspektionen konstaterade därvid att bristernas betydelse för modellernas tillförlitlighet var så stora att det kunde ifrågasättas om modellerna borde tillåtas ligga till grund för bankens kapitalkravsberäkningar. Inspektionen bedömde att det mot den bakgrunden i princip fanns förutsättningar för att beräkna bankens riskvägda exponeringsbelopp för berörda exponeringar enligt schablonmetoden i tillsynsförordningen för att säkerställa att modellerna inte leder till otillräckliga kapitalbaskrav. Vid bedömningen av kapitalbaskravets storlek beaktade Finansinspektionen dock även bankens plan för att åtgärda bristerna. Det särskilda kapitalbaskravet bestämdes därmed till en viss andel av mellanskillnaden mellan kapitalbaskraven enligt schablonmetoden och internmetoden.

Finansinspektionens nu genomförda granskning av bankens PD-modeller visar att bristerna är mer omfattande och genomgripande än vad som låg till grund för det särskilda kapitalbaskravet i ÖUP 2023. Finansinspektionen har identifierat brister på ytterligare områden, såsom i bankens metoder för modelltilldelning och bankens riskklassificeringsprocess, samt identifierat ytterligare brister inom områdena riskdifferentiering och riskkvantifiering. Resultatet av granskningen visar tydligt att risken för att bankens interna metoder ger ett förvrängt kapitalbaskrav alltså är högre än vad som var känt vid ÖUP 2023. För att minska effekterna av dessa brister till dess att modellerna har åtgärdats framstår det som nödvändigt att genom ett kapitaltillägg kräva att banken håller ytterligare kapital i förhållande till det kapitalbaskrav som de granskade modellerna genererar.

Bristernas omfattning medför att det, som anges ovan, inte bedöms vara möjligt att förlita sig på modellernas utfall. Det innebär att det inte heller är möjligt att närmare beräkna hur stor förvrängningen av kapitalbaskraven är till

följd av bristerna. Det är därför en naturlig utgångspunkt vid den typen av omfattande brister som modellerna uppvisar att utgå från det som hade gällt om banken inte hade haft tillstånd att beräkna kapitalbaskraven med internmetoden, det vill säga schablonmetoden. Ett kapitaltillägg i nivå med det som gäller enligt schablonmetoden skulle dock få samma effekt som att återkalla bankens tillstånd för de interna metoderna. Detta skulle riskera att få omfattande konsekvenser för bankens möjligheter att finansiera sig och även riskera att påverka andra aktörer på svensk finansmarknad. Sett till att en tillsynsåtgärd enligt 5 kap. 2 §, till skillnad från en återkallelse av tillstånden för interna metoder, är en tillfällig åtgärd som syftar till att minska effekterna av bristerna i modellerna till dess att dessa åtgärdats, skulle ett sådant kapitaltillägg inte stå i proportion till syftet med åtgärden. Vid den här bedömningen fäster inspektionen stor vikt vid bankens program för att åtgärda de identifierade bristerna, som tillsammans med vad som i övrigt framkommit om bland annat de resurser som banken har investerat i genomförandet av programmet framstår som både rimligt och trovärdigt. Ett kapitaltillägg som innebär att bankens kapitalbaskrav ökar, men som inte fullt ut motsvarar kapitalbaskraven enligt schablonmetoden, framstår därför som en nödvändig och proportionerlig åtgärd. En sådan åtgärd minskar också risken för att SEB ges en otillbörlig konkurrensfördel i förhållande till andra aktörer på marknaden till dess att bristerna har åtgärdats. Eftersom de konstaterade bristerna är grundläggande och genomgående i samtliga modeller som har omfattats av granskningen, är behovet av att vidta åtgärder för att minska följderna av bristerna lika stort i var och en av modellerna.

4.3.3 Kapitaltilläggets utformning

Finansinspektionen anser att kapitaltillägget bör utformas som ett golv, det vill säga en lägsta gräns, på modellnivå för de riskexponeringsbelopp som respektive modell genererar. Detta golv bör, i enlighet med det som anförts ovan, utgå från det riskexponeringsbelopp som hade gällt om banken inte hade haft tillstånd att beräkna kapitalbaskraven med internmetoden (det vill säga enligt schablonmetoden) för de exponeringar som omfattas av respektive modell.

Finansinspektionen bedömer sammantaget att SEB – för de exponeringar som omfattas av tillämpningsområdet för de modeller som har granskats – ska åläggas att tillämpa ett riskviktsgolvet som utifrån ett genomsnitt av de granskade modellerna uppgår till ■ procent av det riskexponeringsbelopp som skulle ha gällt för samma exponeringar enligt schablonmetoden. Detta golv ska avse det riskexponeringsbelopp som institutet beräknar före tillämpningen av faktorn i artikel 501 i tillsynsförordningen för justering för riskvägda icke-fallerade exponeringar mot små och medelstora företag. Golvet fördelas proportionerligt mellan modellerna utifrån de riskvikter som modellerna genererade per den 30 juni 2026. Begränsningen ska gälla på modellnivå vilket innebär att den ska beräknas sammantaget för alla exponeringar i var och en av de granskade modellerna.

SEB ska tillämpa riskviktsgolvet från och med den 31 december 2026. SEB ska varje kvartal rapportera till Finansinspektionen om hur det påslag på riskexponeringsbeloppet som följer av riskviktsgolvet har fördelats per

exponeringar och exponeringsklasser. Banken ska lämna uppgifterna i samband med bankens kvartalsvisa riskgenomgångar med Finansinspektionen.

Riskviktsgolvet ska gälla till dess att Finansinspektionen har meddelat banken ett beslut som ändrar eller upphäver detta beslut.

Finansinspektionen kommer, i tät dialog med SEB, att noga följa bankens arbete med att åtgärda bristerna enligt den särskilda ordning för hantering av åtgärdsplaner som följer av tillsynsförordningen. Inspektionen kommer i detta hänseende bland annat att kräva att banken kontinuerligt lämnar lägesrapporter om arbetet, vilket kan inkludera utlåtanden från bankens valideringsfunktion, internrevision eller annan kontrollfunktion.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut enligt tillsynslagen ska gälla omedelbart (11 kap. 1 § tillsynslagen). För att undvika att syftet med tillsynsåtgärderna går förlorat i det fall beslutet inte vinner laga kraft innan kapitaltillägget ska börja gälla, ska beslutet gälla omedelbart.

Riskviktsgolvet enligt detta beslut kommer att ersätta det befintliga särskilda kapitalbaskravet för modellbrister som SEB meddelades den 30 september 2026. Upphävandet av det beslutet kommer att hanteras i ett separat ärende.

FINANSINSPEKTIONEN

Beatrice Ask
Styrelseordförande

Fredrik Sandström
Senior jurist

Beslut i detta ärende har fattats av Finansinspektionens styrelse (Beatrice Ask, ordförande, Martin Flodén, Helena Lindberg, Stefan Lundgren, Roine Vestman, Caroline Reuterskiöld Wall, Gunnar Larsson och Johan Almenberg, generaldirektör) efter föredragning av den seniora juristen Fredrik Sandström. I den slutliga handläggningen av ärendet har även chefsjuristen Erik Blommé, områdeschefen Henrik Braconier, avdelningschefen Magnus Eriksson, enhetscheferna Johannes Forss Sandahl och Modi Lovenvall Craaford, tillförordnade enhetschefen Henrik Engvall samt rådgivaren Caroline Moberg Pettersson deltagit.

Finansinspektionens beslut om tillsynsåtgärd

Handling:

Beslut om tillsynsåtgärd för Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ)
meddelat den 14 oktober 2026.

Jag har i dag, i egenskap av behörig firmatecknare eller ombud, tagit emot handlingen.

.....
Datum

.....
Namnteckning

.....
Namnförtydligande

.....
Eventuellt ny adress

.....
.....
Genom att skriva under delgivningskvittot bekräftar du bara att du har tagit emot handlingen. Det är inte ett bevis på att du godkänner innehållet i den.

Det är viktigt att du skickar tillbaka kvittot till Finansinspektionen så fort som möjligt. Om du inte gör det kan vi delge dig på annat sätt, till exempel genom en stämningsman.

Glöm inte att ange vilket datum du tog emot handlingen.

Hur man överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, eller till finansinspektionen@fi.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets nummer
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Finansinspektionen att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.